

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 19-8-2022
Αρ. πρωτ.: 956/223293

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 3085/29-7-2022 Αναφορά

Σχετικά με την ανωτέρω Αναφορά που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Χ. Μαμουλάκης, Σ. Βαρδάκης και Ν. Ηγουμενίδης**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σε σχέση με το αυξημένο κόστος παραγωγής και το αίτημα της Οργάνωσης Αμπελουργών και Ελαιοπαραγωγών Κρήτης για ενίσχυση των παραγωγών, αναφέρουμε ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχουν λάβει ήδη μια σειρά μέτρων με γνώμονα τη στήριξη των ελλήνων παραγωγών. Τα μέτρα αυτά εξειδικεύτηκαν και ενισχύθηκαν, ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των αγροτών.

Αναφέρουμε ότι, στον τομέα των λιπασμάτων προχωρήσαμε στη μείωση του ΦΠΑ στα λιπάσματα από το 13% στο υπερμειωμένο 6%.

Περαιτέρω, στον τομέα των ζωοτροφών:

- Μειώσαμε άμεσα, από 1 Οκτωβρίου 2021, τον ΦΠΑ των ζωοτροφών που προορίζονται για ζωική παραγωγή ομοίως από το 13% στο 6%.
- Επιδοτήσαμε τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε ποσοστό 2% επί του τζίρου τους για το 2021 και καταβλήθηκαν αρχικά 37,6 εκατ. ευρώ ενώ με πρόσφατη τροποποίηση της σχετικής ΚΥΑ (Β' 3273/24.06.2022) διευρύνουμε τον αριθμό των κτηνοτρόφων που θα λάβουν την εν λόγω ενίσχυση.
- Επίσης, ειδικά για τη Κρήτη, εντάξαμε για το 2022 στο Μεταφορικό Ισοδύναμο και τη μεταφορά ζωοτροφών στην Κρήτη.

Επιπλέον, προχωρήσαμε σε σημαντικές -γενικότερες αλλά και ειδικότερες για τον αγροτικό τομέα- ελαφρύνσεις στη χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της επιδότησης για την κάλυψη της ρήτρας αναπροσαρμογής.

Ειδικότερα όσον αφορά στο μέτρο της επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) για το αγροτικό πετρέλαιο, αναφέρουμε ότι το μέτρο αφορά όλους τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και καλύπτει ολόκληρο το έτος 2022. Μάλιστα, ο ΕΦΚ για το πετρέλαιο που αγόρασαν οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες το α' εξάμηνο του 2022, θα τους επιστραφεί εντός του μηνός Αυγούστου αντί του Νοεμβρίου, σύμφωνα με τον αριθμό των στρεμμάτων και το είδος καλλιέργειας.

Επιπρόσθετα αναφέρουμε ότι, για την απορρόφηση του αυξημένου κόστους στον τομέα των καυσίμων, προχωρήσαμε συμπληρωματικά στα εξής μέτρα που απευθύνονται και στους αγρότες:

α) Την επιδότηση στην αντλία του πετρελαίου κίνησης (diesel) με 0,12 ευρώ/λίτρο ή 0,15 ευρώ/λίτρο με τον ΦΠΑ. Η εν λόγω επιδότηση κάλυψε το τρίμηνο Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου και συνεχίζεται για τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο-Σεπτέμβριο.

β) Την κάρτα καυσίμων, την επιδότηση δηλαδή για την αγορά καυσίμων, η οποία ομοίως συνεχίζεται για το επόμενο τρίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου-Σεπτεμβρίου.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν μέτρα που έλαβε η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για να στηρίξει την ελληνική αγροτική κοινωνία, την οποία στηρίζει σε μόνιμη βάση, αλλά και σε κάθε έκτακτη περίπτωση που αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Σε σχέση με τις συνδεδεμένες ενισχύσεις αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, το καθεστώς των συνδεδεμένων ενισχύσεων υφίσταται ώστε στρατηγικά κάθε χώρα να δίνει στοχευμένες ενισχύσεις σε συγκεκριμένο γεωργικό τομέα ή υποτομέα που αντιμετωπίζει δυσκολίες και θέλει να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά του.

Το καθεστώς προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης αποσκοπεί στην πρόληψη της κλιμάκωσης των εν λόγω δυσκολιών, οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν εγκατάλειψη της παραγωγής και να επηρεάσουν άλλα τμήματα της αλυσίδας εφοδιασμού ή των συνδεδεμένων αγορών.

Ως εκ τούτου, οι χώρες της ΕΕ μπορούν να συνεχίσουν να χορηγούν περιορισμένο αριθμό συνδεδεμένων ενισχύσεων εισοδηματικής στήριξης σε ορισμένους τομείς ή προϊόντα, υπό διάφορες προϋποθέσεις και αυστηρά όρια ώστε να περιορίζεται ο κίνδυνος στρέβλωσης της αγοράς.

Ως προς τον τομέα του οίνου, σημειώνουμε ότι εξακολουθούν και υλοποιούνται από το Υπουργείο μας, εντός του έτους 2022 και το έτος 2023, προγράμματα από τα οποία επωφελούνται και δικαιούχοι/παραγωγοί από την περιοχή της Κρήτης. Ειδικότερα:

- το πρόγραμμα που αφορά αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις που παράγουν οινοποιήσιμα σταφύλια για την αναδιάρθρωση των αμπελώνων τους με ποικιλίες και τεχνικές προσαρμοσμένες στη ζήτηση της αγοράς, καθώς και
- το Μέτρο Πρώιμης Συγκομιδής για την αποσυμφόρηση της αγοράς από την υπερβολική προσφορά και τη συγκράτηση της τιμής πώλησης των σταφυλιών.

Το Πρόγραμμα «Αναδιάρθρωσης & Μετατροπής Αμπελώνων» εφαρμόζεται με βάση την αριθ. 1059/128533/13-05-2022 ΥΑ (Β'2418/17-5-2022), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σε σχέση με τη στήριξη των μικρών νησιών του Αιγαίου και στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, αναφέρουμε ότι, βάσει του καν. (ΕΕ) 229/2013 θεσπίζονται ειδικά μέτρα στον γεωργικό τομέα για την αντιμετώπιση των δυσχερειών που προκαλούνται από την ιδιαίτερη γεωγραφική κατάσταση των μικρών νησιών του Αιγαίου. Το πρόγραμμα στήριξης περιλαμβάνει μέτρα τα οποία εξασφαλίζουν τον εφοδιασμό σε γεωργικά προϊόντα, καθώς και τη διατήρηση και την ανάπτυξη της τοπικής γεωργικής παραγωγής, λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής κατάστασης ορισμένων μικρών νησιών του Αιγαίου (νησιωτικός χαρακτήρας, μικρή έκταση των εν λόγω νησιών, απόσταση τους από τις αγορές). Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται από τον ανωτέρω κανονισμό, ο οποίος δίνει "προνόμια" στα μικρά νησιά του Αιγαίου, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του η Κρήτη και η Εύβοια (άρθρο 1 παρ. 2 καν. (ΕΕ) 229/2013).

Σημειώνουμε πάντως ότι, για τη στήριξη του αγροδιατροφικού τομέα, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι κατευθύνονται σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις -σε όλη την Επικράτεια- με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο, ώστε να αποτελέσουν ταυτόχρονα και τον οδικό χάρτη για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την Ε.Ε., περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- ✓ **Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα**
- Νέοι Γεωργοί, με 525 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας (έχει ήδη προκηρυχθεί), καθώς και τη συνολικότερη

αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Ειδικά για το Πρόγραμμα των Νέων Γεωργών, αναφέρουμε ότι, το σύνολο του προγράμματος ανέρχεται για πρώτη φορά στο ύψος των 525 εκατ. ευρώ, καθώς διατέθηκαν επιπλέον πόροι σε σχέση με τα 420 εκ. ευρώ της αρχικής πρόσκλησης προκειμένου να ικανοποιηθεί το μεγάλο ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε. Επίσης, για πρώτη φορά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα διπλασιάστηκε η ενίσχυση ανά δικαιούχο έως 40.000 ευρώ και για πρώτη φορά οι αιτήσεις υποβλήθηκαν και αξιολογήθηκαν ψηφιακά με αποτέλεσμα την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών έγκρισης και πληρωμής των δικαιούχων.

Μάλιστα η Κρήτη ήταν μεταξύ των 8 πρώτων Περιφερειών, στις οποίες πιστώθηκε η πρώτη δόση στους επιλεγέντες δικαιούχους του Προγράμματος. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια της Κρήτης καταβλήθηκε στις 5.8.2022, σε 1.458 δικαιούχους, το ποσό των 39.810.750 εκατ. ευρώ, το δε συνολικό ποσό της πρώτης δόσης που καταβλήθηκε και στις 8 Περιφέρειες ανέρχεται σε 223.317.500 ευρώ.

Επίσης, εκτός του προγράμματος των Νέων Γεωργών, περιλαμβάνονται τα εξής:

- Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με 180 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη μείωση του κόστους παραγωγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
 - Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων που έχει ενεργοποιηθεί σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα).
 - Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού (έχει ήδη προκηρυχθεί), καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
 - Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων (έχει ήδη προκηρυχθεί).
 - Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO), και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους.
- ✓ **Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**
- Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 705 εκ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής (έχει ήδη προκηρυχθεί).
 - Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών (έχει ήδη προκηρυχθεί).
 - Δάσωση γεωργικών γαιών, με 90 εκατ. € για την αύξηση της δέσμευσης άνθρακα και συμβολή στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
 - Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αιφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών.
 - Αποκατάσταση παραγωγικού δυναμικού από καταστροφικά συμβάντα, όπως οι πρόσφατες πυρκαγιές, με 45 εκατ. € για την αποζημίωση των πληγέντων για τις καλλιέργειες, το ζωικό κεφάλαιο και τις υποδομές των γεωργοκτηνοτροφικών τους εκμεταλλεύσεων.

- ✓ **Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών**
- Πιλοτική εφαρμογή μέτρου διαχείρισης κινδύνων, με 9,5 εκατ. €, ώστε να προστατευθεί το γεωργικό εισόδημα από σοβαρές και απρόβλεπτες διακυμάνσεις του εξαιτίας κρίσεων, μέσα από την ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας ταμείων αλληλοβοήθειας.
- Εξισωτική Αποζημίωση, με 460 εκατ. € για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Παράλληλα, στο Εθνικό μας Σχέδιο για την περίοδο 2023-2027 που υποβλήθηκε στην Ε.Ε., έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Σημειώνεται ότι, για την ανάταξη της εθνικής μας οικονομίας μετά την πολυετή οικονομική κρίση και τις πρόσφατες διεθνείς συγκυρίες της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία, συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα για τον αγροδιατροφικό τομέα, υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής παρέχοντας κίνητρα, κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο των σχεδίων βελτίωσης που υλοποιείται),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €).

Επίσης, εκτός της δράσης της βιολογικής γεωργίας που προαναφέραμε, υλοποιούνται και άλλες γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως π.χ. το Comfusio και η προστασία των καλλιεργειών από φυσικές καταστροφές (π.χ. αντιχαλαζική προστασία, μέτρο που υλοποιείται από τον ΕΛ.Γ.Α.) κ.λπ.

Επιπρόσθετα, προκηρύχθηκε το μέτρο των Γεωργικών Συμβουλών με 80 εκατ. €, μέσω του οποίου θα παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργούς και κτηνοτρόφους από εξειδικευμένους παρόχους-δομές γεωτεχνικών και λοιπών επιστημόνων ενώ σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης για Νέους Γεωργούς που εντάσσονται ως δικαιούχοι στο αντίστοιχο μέτρο του ΠΑΑ.

Σε όλα τα ανωτέρω προγράμματα, εντάσσονται παραγωγοί από όλη την Επικράτεια, της Κρήτης συμπεριλαμβανομένης.

Ως προς τον τομέα του ελαιολάδου και τους ελέγχους σε αυτόν, αναφέρουμε ότι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 29/2012 της Επιτροπής «για τα πρότυπα εμπορίας του ελαιολάδου», εξέδωσε την αριθ. 1018/104012/15.04.2020 ΥΑ με θέμα «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 29/2012 της Επιτροπής, για τα πρότυπα εμπορίας του ελαιολάδου (ΕΕ L 12, της 14.1.2012, σ.14)» (Β'1678/4-5-2020), όπου υποχρεώνει όλες τις επιχειρήσεις τυποποίησης και συσκευασίας παρθένων

ελαιολάδων, ελαιολάδων και πυρηνελαίων να εγκρίνονται και να εφοδιάζονται με αλφαριθμητικό κωδικό αναγνώρισης από το ΥΠΑΑΤ. Οι εν λόγω επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 6 της αριθ. 1018/104012/15.04.2020 ΥΑ, υπόκεινται σε έλεγχο από επιτροπή της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Οι έλεγχοι αφορούν στη διαπίστωση της τήρησης των όρων, υποχρεώσεων και δεσμεύσεων της εγκεκριμένης επιχείρησης, με διασταυρώσεις στοιχείων (τιμολογίων, δελτίων αποστολής, καρτελών αποθήκης κ.λπ.) και αφορούν κυρίως στην επαλήθευση της συμφωνίας μεταξύ των εισερχομένων και εξερχομένων ποσοτήτων εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου, παρθένου ελαιολάδου, ελαιολάδου και πυρηνελαίου, καθώς και εκείνων που παραμένουν αποθηκευμένες στους δεξαμενικούς χώρους.

Σημειώνουμε ότι, αρμόδιες υπηρεσίες για τους ελέγχους των εισαγόμενων από τρίτες χώρες ελαιολάδων είναι τα κατά τόπους τελωνεία, οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής και το Γενικό Χημείο του Κράτους. Η διακίνηση των ελαιολάδων στο εσωτερικό της χώρας ελέγχεται από τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) και αφορά ελέγχους του ελαιολάδου από το ελαιοτριβείο μέχρι και τη λιανική πώλησή του.

Όσον αφορά στους ελέγχους που διενεργούνται στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, στα οποία συγκαταλέγεται το επιτραπέζιο σταφύλι και η σταφίδα, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων - Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) του ΥΠΑΑΤ στην περιοχή δικαιοδοσίας τους και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας στην περιοχή ευθύνης τους] που υλοποιούν ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών:

- σε όλα τα στάδια εμπορίας όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα,
- μετά την πρωτογενή παραγωγή έως και το στάδιο της συσκευασίας – τυποποίησης όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών απαιτείται, υποχρεωτικά, η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ). Το ΜΕΝΟ αποτελεί ταυτόχρονα:

- σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών,
- σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και
- σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών.

Επισημαίνεται ότι στο σύνολο (100%) των εισαγόμενων φορτίων πραγματοποιείται έλεγχος εγγράφων, σύμφωνα με την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, ενώ ο έλεγχος ταυτότητας και ο φυσικός έλεγχος πραγματοποιούνται μόνο στις περιπτώσεις που το πληροφοριακό σύστημα του ΜΕΝΟ θα υποδείξει. Επιπρόσθετα, διενεργούνται και έλεγχοι για την ασφάλεια και υγιεινή βάσει προγράμματος που καταρτίζεται από το Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ, βάσει ανάλυσης κινδύνου και επικαιροποιείται ανά διαστήματα. Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, οι ενέργειες είναι οι ακόλουθες κατά περίπτωση: απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, καταστροφή ή επαναποστολή ή αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης, ανασυσκευασία, διαλογή κ.ά.).

Η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ εποπτεύει και συντονίζει τη διενέργεια εντατικών ελέγχων μετά το στάδιο της εισαγωγής μέχρι το στάδιο της

τελικής διάθεσης, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποίητων και ενδεχομένως επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- Ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα.
- Παραπλανούν τον καταναλωτή.
- Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει καθημερινή επικοινωνία με τα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ αλλά και τις ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια και παρέχοντας οδηγίες για ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας και διασφάλιση του συμφέροντος όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α' 32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Ως προς το ζήτημα των εργατών γης, αναφέρουμε ότι η ελληνική Κυβέρνηση, ήδη από την περίοδο της πανδημίας, προχώρησε σε μία σειρά ενεργειών με γνώμονα την κάλυψη των αναγκών των αγροτών σε εποχικούς εργάτες γης.

Με τροπολογία που ετοίμασε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τον Μάρτιο 2021 και έτυχε ευρείας διακομματικής αποδοχής (άρθρο 16 του ν. 4783/2021), προβλέφθηκε κατά παρέκκλιση διαδικασία μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου, για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες, προκειμένου να διευκολυνθούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες εισόδου τους στη χώρα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4783/2021 (Α' 38) οι εργοδότες που επιθυμούσαν να απασχολήσουν πολίτες τρίτων χωρών σε αγροτικές εργασίες είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν σχετικό αίτημα μετάκλησής τους έως την 30η Σεπτεμβρίου 2021 για χρονικό διάστημα 30 έως 90 ημερών, με δυνατότητα παράτασης για επιπλέον 90 ημέρες. Ταυτόχρονα, τέθηκαν στη σχετική διάταξη όλες εκείνες οι προϋποθέσεις σχετικά με τις υγειονομικές απαιτήσεις για τη διαμονή τους στη χώρα. Επίσης, προβλέφθηκε η δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τη διαφάνεια και τον άμεσο έλεγχο της διαδικασίας μέσω διαλειτουργικότητας των εμπλεκόμενων φορέων, η οποία ενεργοποιήθηκε στις 15 Ιουνίου 2021. Η ανωτέρω δυνατότητα της κατά παρέκκλισης μετάκλησης παρατάθηκε και ισχύει έως τις 30.09.2022 (άρθρο 94 του Ν. 4915/2022, ΦΕΚ Α' 63/24.3.2022).

Ακολούθως, με το α. 62 του Ν. 4950/2022 (ΦΕΚ 128 Α'/2.7.2022) προβλέψαμε τη δυνατότητα παραμονής και εργασίας στην αγροτική οικονομία πολιτών τρίτων χωρών που βρίσκονται ήδη στη χώρα και δεν έχει ρυθμιστεί το καθεστώς διαμονής τους. Συγκεκριμένα, με την προσθήκη της παρ. 1α στο άρθρο 16 του Ν. 4783/2021, οι πολίτες τρίτων χωρών που βρίσκονται στη χώρα και το καθεστώς διαμονής τους δεν έχει ρυθμιστεί, εντάσσονται στην κατά παρέκκλιση διαδικασία, και μπορούν να απασχοληθούν στην αγροτική οικονομία για τρεις μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους τρεις. Στόχος της διάταξης είναι η άμεση αντιμετώπιση της αυξημένης ζήτησης εργατών γης στον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, η διασφάλιση της αγροτικής παραγωγής και η ενίσχυση των αγροτοκαλλιεργειών, η απρόσκοπτη τροφοδότηση της εφοδιαστικής αλυσίδας και η αποτροπή του κινδύνου έλλειψης εποχικών αγροτικών προϊόντων, ενώ αντιμετωπίζεται και το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας.

Επιπρόσθετα αναφέρουμε ότι, με στόχο την στήριξη των παραγωγών στην εξεύρεση εργατικών χεριών, ως Κυβέρνηση θεσπίσαμε συμπληρωματικά το προηγούμενο διάστημα: α) την αύξηση στο μέγιστο της περιόδου της εποχικής εργασίας, η οποία εκτείνεται πλέον στους εννέα μήνες, αντί των έξι που ίσχυε πριν, ανά περίοδο δώδεκα μηνών (α. 47 Ν. 4825/2021, ΦΕΚ Α' 157) και β) τη θέσπιση πενταετούς άδειας διαμονής για εποχική εργασία, η οποία δίνει τη δυνατότητα σε έναν εποχικό εργαζόμενο να εισέλθει με εθνική θεώρηση και να εκδώσει άδεια διαμονής

πενταετούς διάρκειας, χωρίς να απαιτείται δηλαδή η έκδοση ετήσιας εθνικής θεώρησης εισόδου, κάθε φορά που ο εργαζόμενος θα εισέρχεται στην Ελλάδα (α. 96 Ν. 4915/2022, ΦΕΚ Α' 63). Επίσης, στις 21.7.2022 ψηφίσθηκε, με ευρεία πλειοψηφία από την Ολομέλεια, το νομοσχέδιο για την Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας με τη Λαϊκή Δημοκρατία του Μπανγκλαντές, το οποίο προβλέπει συνεργασία των δύο μερών ως προς την εφαρμογή των Τυποποιημένων Διαδικασιών Λειτουργίας μεταξύ Μπανγκλαντές και ΕΕ για την επανεισοδοχή πολιτών του Μπαγκλαντές (ΦΕΚ Α/144/22.7.2022).

Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και η Κυβέρνηση συνολικά, προσπαθούν με παρεμβάσεις τους να διευκολύνουν τους Έλληνες αγρότες, ώστε να αποκτήσουν το αναγκαίο εργατικό δυναμικό για τις καλλιέργειές τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Γραφείο Πρωθυπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
4. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
5. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη